

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ
ПІДПРИЄМСТВ»**

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)
Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування»
Рік навчання: 3-й, семестр 6-й
Кількість кредитів ECTS: 5 кредитів
Назва кафедри: Обліку і оподаткування
Мова викладання: українська

Лектор курсу	к.е.н., доц. Коваль Любов Віталіївна
Контактна інформація лектора (e-mail)	<u>koval@vsau.vin.ua</u>, <u>kovalstar@meta.ua</u>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Облікове забезпечення управління підприємств» є вибірковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 150 годин: лекції – 26 годин; практичні заняття – 24 години, самостійна робота – 100 годин.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при проходженні практики, подальшому навчанні на магістерському рівні вищої освіти та фаховій діяльності.

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Облікове забезпечення управління підприємств» забезпечує науково-теоретичну і методологічну основу для формування системи знань з конкретно-прикладних дисциплін, тому важливим є набуття практичних навичок та вмінь з даної дисципліни. Завдяки дисципліні «Облікове забезпечення управління підприємств» забезпечується теоретико-методологічний зв'язок між загальнотеоретичною та прикладною підготовкою фахівців з обліку та оподаткування.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Формування сучасної системи знань про бухгалтерський облік, як інформаційної системи управління підприємством на усіх етапах його функціонування.

Завдання вивчення дисципліни

Вивчення загальних принципів використання облікового інформаційного

забезпечення управління підприємством, базуючись на особливостях його діяльності та виробництва.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти такими програмними компетентностями:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері обліку, аудиту та оподаткування в процесі професійної діяльності, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК03. Здатність працювати в команді.

ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК04. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання

СК08. Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.

СК11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

СК12. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької діяльності.

СК13. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області здійснення обліку, аналізу, аудиту, оподаткування діяльності підприємств аграрного сектору економіки.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПРО2. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

ПРО4. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

ПРО8. Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації.

ПР24. Володіти та застосовувати знання особливостей практики здійснення обліку, аналізу, аудиту, оподаткування та складання звітності підприємств аграрної сфери.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, робота з інформаційними джерелами), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Теоретичні основи облікового забезпечення управління підприємств	2	2	9
2	Місце бухгалтерського обліку в системі управління підприємством	2	2	9
3	Облікові інструменти в управлінні підприємством	2	2	9
4	Підготовка облікових даних для цілей управління	2	2	8
5	Формування обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством на основі збалансованої системи показників	2	2	8
6	Використання облікової інформації на основі якісного підходу	2	2	8
7	Управління вартістю підприємства на основі даних бухгалтерського обліку	2	2	9
8	Облікове забезпечення політики ціноутворення підприємства	2	2	9
9	Облікове забезпечення управління витратами підприємства	2	2	9
10	Бухгалтерський облік екологічної діяльності як інструмент стійкого розвитку	2	2	8
11	Прийняття соціальних рішень на основі даних бухгалтерського обліку підприємства	2	2	8
12	Управління ризиками підприємства на основі облікових даних	4	2	6
Разом		26	24	100

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний

матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Види самостійної роботи

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення	30	Протягом семестру	Усне та письмове опитування
2	Підготовка до лекційних та практичних занять	10	Протягом семестру	Усне опитування
3	Індивідуальні завдання (презентації за заданою проблемною тематикою, доповідь, реферат, наукове дослідження)	30	2 рази на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних заходів	30	2 рази на семестр	Тестування
Разом		100		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Жидєєва Л. І., Колісник О. П. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством (організацією, установою): навчальний посібник. Університет державної фіскальної служби України. Ірпінь: УДФСУ, 2020. 178 с.

2. Калетнік Г.М., Токарчук Д.М., Скорук О.П. Організація і економіка використання біоресурсів: підручник: 2-ге видання, перероблене і доповнене. Вінниця: ТОВ «Друк», 2020. 372 с.

3. Лаговська О.А., Легенчук С.Ф., Кузь В.І., Кучер С.В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: навчальний посібник. Житомир: Житомирський державний технологічний університет, 2017. 416 с.

4. Правдюк Н. Л., Коваль Л. В., Коваль О. В. Організація процесу формування облікової інформації для прийняття управлінських рішень: теорія, методологія, практика: Монографія. Вінниця: ТОВ «Друк-плюс», 2021. 438 с.

5. Правдюк Н.Л., Коваль Л.В., Коваль О.В. Облікова політика підприємств: навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2020. 647с.
6. Розвиток бухгалтерського обліку та оподаткування в Україні: монографія. Сторожук Т.М., Занько Б.М., Колісник О.П. та ін.; за заг. ред. Т.М. Сторожук. Ірпінь: УДФСУ, 2021. 256 с.
7. Чиж В. І., Гавриленко В. О. Обліково-аналітичне забезпечення управління підприємством в умовах цифрової економіки. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2022. № 1. С. 88-93.

Додаткова література

1. Pravdiuk N., Koval L., Koval O., Lepetan I. Organization of accounting of assets, liabilities and results of the enterprise activities: monograph. Košice: Vysoká škola bezpečnostného manažérstva v Košiciach, 2023. 389 p.
2. Гончарук І.В., Коваль Л.В., Старосуд В.І. Реалії та перспективи ведення інтегрованого обліку суб'єктами господарювання. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2022. № 1 (59). С. 65-77.
3. Гончарук І.В., Томашук І.В. Ресурсний потенціал сільських територій: стан та напрями зміцнення: монографія. Вінниця: ТОВ "Твори". 2022. 334 с.
4. Калетнік Г.М., Лутковська С.М. Екологічна модернізація та органічне виробництво в системі екологічної безпеки: монографія. Вінн. нац. аграр. ун-т. Вінниця: ВНАУ, 2022. 356 с.
5. Коваль Л. В. Рахунки бухгалтерського обліку: минуле та сьогодення. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2019. №2 (42). С. 88-99.
6. Коваль Л.В. Облікова політика в управлінні підприємством. *Ефективна економіка*. 2019. №5. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7048>.
7. Левченко О.П., Вороновська О.В., Синяєва Л.В. Облікова політика сільськогосподарських підприємств. Навчальний посібник, 2017. 171 с.
8. Лобода Н. О., Чабанюк О. М. Бухгалтерський облік: навчальний посібник. Київ: Алерта, 2022. 224 с.
9. Михалків А. Сутність та місце облікової інформації в управлінні підприємством. *Міжнародний науковий журнал: «Грааль науки»*. 2022. № 16. С. 56–63.
10. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, затверджені наказами Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk/nacionalni-polozhennja>
11. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99р. №291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11#Text>
12. Подолянчук О. А., Коваль Н. І., Гудзенко Н. М. Облікове забезпечення податкових розрахунків сільськогосподарських товаровиробників: особливі операції: монографія . Видавництво ТОВ «Друк»,

2022. 256 с.

13. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 липня 1999 року № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>.

14. Цікало Є. І. Уніфіковані управлінські елементи в інтегрованій системі управління підприємством. *Науковий вісник Ужгородського Університету*. 2022. Вип. № 2 (60). С. 119-123.

Інформаційні ресурси

1. <https://zakon.rada.gov.ua/> - сайт Верховної ради України
2. <http://gazeta.vobu.ua/> - сайт газети «Все про бухгалтерський облік»
3. https://journals.ua/prof/buhgalterya_v_slskomu_gospodarstv/11772-03-15.html - сайт журналу «Бухгалтерія у сільському господарстві»
4. <https://buhgalter911.com/uk/> - сайт для бухгалтерів «Бухгалтер 911»
5. <http://socrates.vsau.org/index.php/ua/> - Сократ ВНАУ

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

№з/п	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Присутність та участь у дискусіях на лекційних заняттях	6
2	Присутність і активна участь виконання практичного завдання	6
3	Виконання контрольних робіт, тестування	5
4	Атестація	10
5	Самостійна робота здобувача	3
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
6	Присутність та участь у дискусіях на лекційних заняттях	7
7	Присутність і активна участь виконання практичного завдання	6
8	Виконання контрольних робіт, тестування	5
9	Атестація	10
10	Самостійна робота здобувача	2
	Всього за атестацію 2	30
11	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів отримав менше 35 балів, то він не допускається до заліку. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів недопустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Переведення балів внутрішньої 100-бальної шкали в національну здійснюється у відповідності до шкали.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	зараховано
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	зараховано
35-59	FX	незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни